



# תפארת רפאל

מיסודו של הראשון לציון מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל

עלון תורה והלכה לכל בני המשפחה

יוצא לאור ע"י תלמוד תורה ומפעלי חסד  
"תפארת רפאל" ע"ש רבי רפאל זצ"ל  
ע"ש מו"ר שרה זביחי בת דינה ע"ה  
נוסדו בשנת תשכ"ז (1967) בתל אביב

פְּרָשָׁת: תּוֹלְדוֹת

עֲלוֹן מִס': 1,936 | תשפ"ג

ליקט וערך: הרב רפאל זביחי שליט"א  
רב בק"ק "תפארת רפאל" תל-אביב

העלון נוסד בשנת תשמ"ה (1985)  
בידי הרב שלמה זביחי שליט"א

## הָבָה נִמְמַשׁ אֶת הַחֲלֻטוֹתֵינוּ!

הצדיק רבי נחמן מברסלב זצ"ל סיפר סיפור. יש לסיפור נגיעה לפרשתנו, והשלכה לכל אחד מאיתנו. ארוך הסיפור, ונספרו בקצרה. מעשה ביהודי ביש מזל, בכל מה ששלח ידו נכשל. אמרה לו אשתו: "הגיע לעיר מגיד עתידות, קוסם, מעלה באוב. לך אליו אולי ישיא עצה, אולי ישנה את המזל לטובה!" נחרד. שומר מצוות היה, יהודי מאמין. "חלילה" קרא, התורה אסרה לפנות למכשפים, אסרה להסתייע במגידי עתידות. ציוותה: "תמים תהיה עם ה' אלהיך" (דברים יח, יג)! פירש רש"י: אל תחקור את העתידות. לא הניחה לו, הכבירה מילים, הציקה. סירב וסירב ולבסוף הלך. נכנס לחדר האפלולי, הקוסם טרף בקלפים, מלמל מלמולים, ואמר: "רואה אני שיש לך מזל רק בדבר אחד בלבד, בגניבה". נבהל, וברח. שאלה האשה - מה אמר? וענה: מאומה, אמר שאינו רואה מוצא. נאנחה האשה. עלה חיוך על שפתיו. "מה מצחיק אותך?" שאלה. ענה סתומות: נזכרתי בבדיחה! רטנה: "עולמי חשוך, ואתה מחייך? ספר לי, ואצחק איתך"... לא רצה לספר, ניסה להתחמק, ולבסוף גילה: "מצחיק, תשמעי מה שהקוסם אמר"... שמעה, החווירה, וקראה: "חלילה וחס!" אבל מצבם הלך והחמיר, לא היה לחם לאכול, הילדים בכו מרעב, והיא היססה: "אולי בכל זאת, אם זה המזל"... "מה זה תדברי", רטן. "מוטב למות בכבוד, מאשר להיות בחטא ובזיון".

אבל הרעב הציק, והרעיון נתקע. התפתל והתחבט, התלבט והתייסר, לא רצה ולא רצה, ולבסוף נכנע: עשרה שקלים יגנוב, לקנות לחם ותו לא. המעשה הצליח, נקיפות מצפון והלמות לב. קנה שלוש כיכרות לחם, להשביע רעבון ילדיו, הלחם תם, והלחצים שבו. החלטתו התמסמסה, לא רצה ולא רצה, והלך שוב. ושוב. ונתפס. הן כבר נאמר: "סוף גנב לתליה". ולמרגלות הגרדום ראה את הקוסם, המייצג כאן את היצר הרע, עומד ומחייך: "אין לך מושג כמה התאמצתי" - אמר, "כדי להביאך למעמד זה"... זה תמצית הסיפור, אבל תמצית תמציתו הוא המשפט החוזר כאן: "לא רצה ולא רצה, ולבסוף הלך". משפט מוכר לנו כל כך!... לפנינו יהודי טוב (כמונו!) הניחון בכל הידיעות הנכונות (כמונו!) ומחליט החלטות טובות (כמונו!) ואין לו כח לעמוד בהן...

כמה פעמים החלטנו להוסיף על שיעורי התורה שלנו! הרי יודעים אנו שהם הבונים את האדם, הם הקניין האמיתי והנצחי, הם המפתח לאושר, בשני העולמות. נו, אז מה קרה? "אילווצים"... רצינו ורצינו. ולבסוף ויתרנו. נגררנו, נסחפנו, והשלמנו... אם זקוקים אנו לראי, מגישה לנו אותה פרשת השבוע. ומזעזעת הדמות הנשקפת בו: דמותו של עשיו הרשע! אביו הצדיק מבקש לקחת את הקשת והחץ, לחגור את החרב, ולצוד ציד. לעשות לו מטעמים, ויברכו. וחז"ל מספרים, שהיו לו לעשיו "בגדי חמודות", היה זה בגדו של אדם הראשון שהגיע לידי נמרוד, ועשיו זכה בו כשהרגו. בגד, שכל החיות היו משתחוות לפני לובשו. אבל עשיו לא לבשו, הניחו בבית, ויעקב אבינו התעטף בו לקבלת הברכות. מדוע לא לבשו עשיו? הלא יצא לציד, מדוע לא הקל על עצמו את המלאכה? משום שהצטיין בכיבוד אב ואם: האב הורהו לקחת חרב וחץ, לפיכך שומה עליו להתאמץ בציד - ולפום צערא אגרא. איזה כיבוד אב!

אבל הכתוב ממשיך ואומר: "וַיִּלֶךְ עֶשָׂו הַשָּׂדֶה לְצוּד צִיד לְהִבְיֵא". ופירש רש"י: מהו "להביא"? אם לא ימצא ציד, יביא מן הגזל. ובתרגום יונתן מבואר שלא הצליח לצוד, "ומצא כלב אחד, והרגו, ועשה ממנו תבשילים להביא לאביו". כלב?! ליצחק אבינו?! זהו כיבוד האב העצום בו הצטיין?! והתשובה, כה ידועה ומוכרת: ההחלטה טובה הייתה, והרצון כנה. אבל היו "אילווצים", הציד לא הצליח. אז לא רצה ולא רצה, והביא כלב... הנה כי כן, זו דרכו של עשיו. אבל אנו, מצאצאיו של יעקב! עקביים נהיה, נעמוד בהחלטותינו, מושרשים ואיתנים!

**אברהם הוליד את יצחק** (כה, יט) - "הוליד" בגימטריה "דומה", שהיה קלסתר פניו של יצחק כאברהם, כמובא ברש"י. (דעת זקנים)

**לִבְנֵי הָאָרֶמִי** (כה, כ) - שמו מראה על תכונותיו. "לִבְנֵי" - "נָבֵל", "הָאָרֶמִי" - "הָרֵמָאִי".

**וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ** (כה, כב) - מפני מה פרכס יעקב כל-כך לצאת בעוברו על 'פתחי תורה'? והלוא חז"ל אומרים שהולד במעי אימו, מלאך מלמדו תורה, וכי יש מלמד טוב ממלאך? אלא כשנמצאים בחברת עשוי, אף הלימוד מפי מלאך בחזקת סכנה הוא. (רבי בונם מפשיסחה)

**הַלְעִיטְנִי נָא מִן-הָאָדָם** (כה, ל) - "נא" הוא לשון בקשה, וכי דרכו של עשו לבקש? וגם איך קרא לעדשים אדום, והרי דרכם של עדשים כל מה שמתבשלים יותר, נהיים ירוקים? **אלא ש"נא" הוא שאינו מבושל כל צורכו**, וביקש עשוי מיעקב שיתן לו לאכול עוד לפני שיגמור להתבשל כדרך הגזלנים שאוכלים רק כשנתבשל שליש בישול, ולכן אמר אדום שעדיין לא נהיו ירוקים מרוב בישול.

**עֵקֵב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם** (כו, ה) - בפסוק עשר מילים, רמז לעשרה נסיונות. (בעל הטורים)

**וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קָלְלָתְךָ בְּנֵי** (כו, יג) - כוונת רבקה הייתה בזה להודיע ליעקב על שלוש "צרות" עיקריות שיבואו עליו: "עלי" - ראשי תיבות עשו, לבן, יוסף. (הגר"א מוילנא)

**וַיַּעַשׂ גַּם הוּא מַטְעָמִים וַיָּבֵא לְאָבִיו** (כו, לא) - **וַיָּבֵא לְאָבִיו** - תיבות אלו נקראים **ישר והפוך**, לרמז כשרשע עושה טובה מתכוין הוא שיחזירו לו.

**בבית הכנסת בעיר בריסק** פרצה מריבה בין שני אבלים, שכל אחד ואחד מהם רצה להיות שליח ציבור ולהתפלל לפני התיבה. המריבה התפתחה לחילופי דברים חריפים, עד שהרוחות התלהטו ואחד הניצים קם על חברו והכה אותו מכות נמרצות. הגיב על כך הגאון רבי יוסף-בער מבריסק: "התורה מספרת שעשוי אמר 'יקרבו ימי אבל אבי ואהרנה את יעקב אחי'. ולכאורה, למה היה צריך להמתין עד פטירת אביו, והלוא היה יכול לבצע מיד את זממו? אלא אפילו עשוי לא רצה להיות סתם רוצח שָׁפֵל. לכן אמר שימתין עד פטירת אביו, ואז בוודאי תפרוץ מריבה בינו ובין יעקב על הזכות לגשת לעמוד התפילה, וזו תהיה שעת-כושר טובה להתנפל עליו ולהכותו..."

## מושגים ביהדות

### כסלו

החודש השלישי למניין החודשים לבריאת העולם, והחודש התשיעי למנין החודשים בתורה ליציאת מצרים, הוא חודש כסלו. **החודש נזכר בתנ"ך פעמיים**, בספר זכריה ובספר נחמיה: **"בְּאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי בְּכֶסֶלּוֹ"**, **"וַיְהִי בַחֹדֶשׁ כֶּסֶלּוֹ"**. שם החודש כמו כל החודשים, הגיע מבל ובאשורית נקרא החודש **"כסילימו"**, שפירושו עבה ושמן כמו 'כסלים' בלשון הקודש. **רש"י מסביר את השם כסלו מלשון תלם**, על שם התלמים אשר נוצרים אחרי החרישה שנעשית אחרי היורה בעונת הזריעה שהיא חודש כסלו. **יש המשערים** כי מקור השם "כסלו" הוא מלשון כסל שמשמעותו תוחלת, שכן בתקופת שנה זו מייחלים לגשמים.

**בספרים הקדושים נקשר שם החודש עם חנוכה**, וכסלו הוא מלשון ביטחון על שם הפסוק: **"אם שמת יִזְהַב כֶּסֶלּוֹ"**, שעיקר הנס בחנוכה בא מתוך אמונה וביטחון. בחודש כסלו מתגברים הגשמים, ואם לא מתחילים לרדת חלילה, בית דין גוזרים שלוש תעניות על הציבור. כסלו לעיתים חודש חסר בן 29 ימים, ולעיתים חודש מלא בן 30 יום. **בכ"ה בכסלו מתחילים ימי החנוכה** להודות לה' על הניסים שעשה לנו בימים ההם בזמן החשמונאים.

## סיפור השבוע

### ותהר רבקה אשתו (כה,כא)

**בזכות הקדושה זוכים לבנים** - מעשה **רבי שלום לופס** זצ"ל שהוזמן להיות סנדק בברית מילה. והנה הצלם שהוזמן לצלם בברית ניגש אל הרב במבט מתחנן וביקש: **"אנא, כבוד הרב, ברכני שיהיה לי זרע של קיימא.** אני נשוי כבר 15 שנה ועדיין לא זכיתי שיהיו לי ילדים!" רבי שלום הביט בו במבט חודר ולא מיהר להגיב. הצלם המשיך להתחנן: **15 שנה חיינו אינם חיים**, הכל נראה לנו שחור! הרופאים אינם נותנים לנו סיכוי לחבוק פרי בטן! אני מבקש את ברכתך, כבוד הרב. ובמיוחד היום שרבינו סנדק וזו שעת קיבול תפילות". **במקום שהרב בירך, הישיר אליו מבט ואמר:** "תוריד את הצילומים הלא ראויים מחנותך!" הצלם נדהם, מאין יודע רבי שלום על התמונות התלויות בין כותלי הסטודיו שלו, הרי מעולם לא ביקר שם?! הוא שאל את המקורבים, האם סיפרו לרב עליו ועל חנותו והתברר שאיש לא הכירו, ובעיניו הקדושות חש הרב בדבר מה מפריע, הדוחק את הקדושה. **"אם תוריד את התמונות הללו מחנותך, הקב"ה יברך אותך בבן זכר"** - הבטיח רבי שלום. הצלם חזר אל הסטודיו המום, ומיד הוריד מהקירות את כל התמונות הלא ראויות. הימים עברו וכעבור מספר חודשים התבשרו הצלם ואשתו שנושעו גם הם **בזרע של קיימא**. "הילד שלי הוא הילד של רבי שלום" - כך היה מתבטא הצלם, "בזכותו הוא נולד".

## יוסף חכמה

### לא לדבר לשון הרע

התורה מספרת לנו כי בסוף ימיו של יצחק כהו עיניו וראייתו נחלשה עד די עיוורון שנאמר: **"וַיְהִי כִּי זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מְרָאָתוֹ"** מדוע כהו עיניו של יצחק אבינו? רש"י מביא שלוש תשובות המצביעות על הגורמים לעיוורון של יצחק: דמעות המלאכים זלגו לעיניו בשעת העקידה. עשן הקטורת לעבודה זרה שהקטירו בביתו נשות עשוי. כדי שיוכל לקבל יעקב את הברכות. **נשאלת השאלה:** מדוע היה צריך הקב"ה להכהות את עיניו של יצחק כדי שיעקב יקבל את הברכות?! הקב"ה היה פשוט יכול לגלות ליצחק שעשוי רשע ויעקב יקבל את הברכות? **והתשובה לכך היא:** שה' לא רצה לדבר לשון הרע על עשוי, כפי שמביאה הגמרא במסכת סנהדרין (דף יא.): שבתקופת כניסת בני ישראל לארץ ישראל עָבַן מעל בְּחָרָם שהוטל על העיר יריחו בכניסה לארץ, בכך שלקח מהשלל, ובגלל מעילתו של עכן בחכם הפסידו בני ישראל בהתקפה הראשונה על העיר. יהושע שואל את הקב"ה מי חטא לך? והקב"ה עונה לו "וכי דילטור (מלשן) אני, לך הטל גורלות!?!... מכאן רואים כמה חמור עוון לשון הרע... !

## יוסף דעת

### ותכהין עיניו מראת (כו, א)

הקב"ה ברוב טובו ברא את האדם עם 5 החושים - ראייה, מישוש, שמיעה, טעם, וריח. מכיוון שהראייה של יצחק אבינו נפגעה - **"ותכהינה עיניו מראות"**, הפעיל את הארבעה האחרים: **מישוש - "גִּזְשָׁה נָא וְאִמְשֹׁךְ בְּנִי"**, **שמיעה - "הקל קול יעקב"**, **טעם - "והביאה לי ואכלה"**, **ריח - "וירח את ריח בגדיו"**. ולאחר שהסיק מכל הארבע שזהו אכן עשוי, מיד - **וַיִּבְרַכְהוּ...**

## מפניו מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל

### ועשה לי מטעמים (כו, ד)

**חשיבות לימוד טעמי המקרא -** באחד משיעוריו לרבים נשא מרן רבינו זצ"ל את דיברותיו אודות מעלת ושבת לימוד טעמי המקרא, **וכה אמר:** מי שאינו יודע טעמי המקרא יעשה שיעורי בית, ואף ילך אצל תלמיד חכם שילמד אותו וישלם לו על זה, הנה אני לקחתי מורים באופן פרטי שילמדו את נכדיי טעמי המקרא, כי בתלמודי תורה לא תמיד מלמדים טעמי המקרא, ולכן לא חיכיתי שיעשו טובה וילמדו זאת אותם, אלא לקחתי חזנים ושילמתי להם כסף כדי שילמדו את בני נכדיי טעמי המקרא. **הנה בעת שהייתי גר בתל אביב** (שם כיהן מרן כרבה הראשי של העיר תל אביב - יפו), הבן שלי היה לומד בתלמוד תורה "יסודי התורה" של החינוך העצמאי בתל אביב, ושם לא היו מלמדים טעמי המקרא. לכן לפני שנהיה בגיל בר מצווה, שכרתי בעבורו חזן אחד כדי שילמד את בני היטב טעמי המקרא, ועכשיו הבן שלי קורא יותר טוב ממני... יודע את פסוקי התורה בעל פה, כי חוזר על כל פרשה פעמיים שלוש מידי שבת בקריאת התורה, וכך הכל שגור על לשונו עם טעמי המקרא ממש כנתינתן מסיני. לכן גם נתתי הוראה לכל תלמודי התורה שלנו, שיכניסו חזנים מיוחדים שילמדו את הילדים מידי יום שישי טעמי המקרא. (מעדני מלך)

## "זר ה' נשמת אדם" - פטירת הצדיקים זצוק"ל בחודש כסלו - "צדיקים במיתתן נקראו חיים"



**הרב אברהם הררי רפול**  
כ"ה כסלו תשנ"ב (1991)  
מרבני ישיבת 'פורת יוסף',  
כונה 'זקן רבני'  
ארם צובא'.



**הרב חיים חוקיהו מדיני**  
כ"ד כסלו תרס"ה (1904)  
מגדולי האחרונים,  
מחבר הספר  
'שדי חמד'  
ורבה של חברון.



**הרב שאול קצין**  
כ"ד כסלו תשע"ט (2018)  
רבה של העדה החלאבית  
בארצות הברית, וראש  
קהילת 'שערי ציון'  
בניו יורק.



**הרב שלום הדאיה**  
י"ג כסלו תש"ה (1944)  
ראש ישיבת המקובלים  
'בית אל' ומגדולי חכמי  
'ארם צובא' בסוריה  
וירושלים.



**הרב רפאל כדרי צבאן**  
ד' כסלו תשנ"ה (1994)  
רב העיר נתיבות, נשיא  
ישיבת 'כסא רחמים'  
ומגדולי רבני  
עולי תוניסיה.

## אימרת השבוע

"כל הדברים שבעולם אפשר לחקותם, חוץ מן האמת, שכן אמת מדומה - אינה אמת" (הרבי מקוצק)

מדור ההלכה על פי הראשון לציון הגאון  
מזן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ס

# עשה לך רב



## הלכות קידוש ליל שבת

- א. אחר תפילת ערבית ימהר לילך לביתו לקדש, שמצווה להקדים לקדש את היום, וכל הזריז הרי זה משובח. ולכן לא יתעכב בשיחה עם המתפללים, אלא יזדרז לביתו כדי לקדש. ויש נוהגים לברך את הבנים קודם הקידוש, ויש הנוהגים כן אחר הקידוש. ונכון לנשק את ידי אביו ואמו אחר הקידוש.
- ב. מצוות עשה מן התורה לקדש את יום השבת בכניסתו בדברים, שנאמר, זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ, כלומר, זכרהו זכירת שבת וקידוש. ומדברי סופרים צריך שתהיה זכירה זו על כוס של יין, וסמכו על מה שמצינו זכירה ביין, ככתוב: זָכְרוּ כַיּוֹן לְבָנָיו, ונאמר: נִזְכְּרָה דְרִידָךְ מִיַּיִן. וכשיבוא לביתו ימהר לקדש ולאכול מיד. ורשאי אדם לקבל שבת מבעוד יום ולקדש ולאכול, ואחר כך יתפלל ערבית בלילה. ובלבד שיתחיל באכילתו חצי שעה קודם זמן ערבית, שהוא זמן צאת הכוכבים. ומותר לכתחילה לקדש מבעוד יום, אף על פי שהקידוש מן התורה, ועדיין לא קדש היום, משום שאנו סומכים להלכה על הפוסקים הסוברים שהתוספת מחול על הקודש מן התורה.
- ג. המתארח בשבת אצל מכרים שאינם בקיאים בהלכה כל כך, ונסתפק שמה המקדש לא כיוון להוציאו ידי חובת קידוש, וכן מי שנסתפק אם קידש או לא, אינו מקדש מספק, שמאחר והתפלל ערבית, ומן התורה יצא ידי חובת קידוש בתפילה, ומה שצריך לקדש על היין הוא מדרבנן, ממילא הוה ליה ספק דרבנן ולקולא. ומכל מקום אם יכול טוב שישמע הקידוש ממי שבדאי לא קידש ויצא ידי חובת קידוש. ואם נסתפק אם קידש ועדיין לא התפלל ערבית, יכיון בתפילתו לצאת ידי חובת קידוש, ויאמר בתפלה [אחר זכר למעשה בראשית]: זכר ליציאת מצרים.
- ד. אם אין יין בעיר, או שהיין מזיק לו, מקדש על הפת [בליל שבת]. ואם יש מי מהשומעים שישתה רוב רביעית מכוס הקידוש, יקדש על היין ויטעם משהו, ויתן לאחר לשתות. ואם גם אין לו פת, אין לו לברך את ברכת הקידוש, שאין מברכים ברכה זו אלא על היין או על הפת. ודי במה שמזכיר דברי שבת וקדושת השבת בתפלתו. וטוב שיוסיף בתפילה "זכר למעשה בראשית וליציאת מצרים", ויכוין לצאת ידי חובתו, שמצוות צריכות כוונה.
- ה. נשים חייבות בקידוש מן התורה, ואף על פי שכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות ממנה, מכל מקום בקידוש היום חייבות מכוח היקש, שנאמר בלוחות הראשונות (בפרשת יתרו): "זָכוֹר" אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ, ונאמר בלוחות האחרונות (בפרשת ואתחנן): "שָׁמֹר" אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ. וקיבלו חז"ל, כי זכור ושומר בדיבור אחד נאמרו, לומר: כל שישנו בשמירת שבת, שמזוהר שלא לעשות מלאכה בשבת, ישנו גם בזכירה. כלומר, שחייב בקידוש. והואיל וגם הנשים מזהרות על שמירת שבת, כי על מצות לא תעשה נשים חייבות אף כשהן מצוות שהזמן גרמא, ישנן גם בחיוב מצות זכירת שבת, דהיינו קידוש היום. [ברכות כ:]. ולפיכך הנשים מוציאות את האנשים ידי חובת קידוש, הואיל והן מצוות על הקידוש מן התורה כמותם. אך אין הקטן שהוא פחות מבר מצוה, יכול לקדש בליל שבת כדי להוציא ידי חובה את אמו ויתר בני הבית. והואיל ואין הקטן חייב במצוות אלא מדברי סופרים כדי לחנכו במצוות, אינו יכול להוציא אחרים החייבים בקידוש מן התורה, שכל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא אחרים ידי חובתם.
- ו. מנהגינו לברך ברכת בורא פרי הגפן, הגימ"ל בניקוד סגול, ל, וכן לומר בורא פרי, פ' דגושה. ואין לשנות מהמנהג.
- ז. כיון ששקעה החמה בערב שבת אסור לטעום כלום קודם הקידוש, ואפילו מים אסור לשתות משחשכה. ויש לחנך קטן שהגיע לחנינוך [כבן 6] שלא יאכל או ישתה קודם הקידוש.
- ח. מי ששכח או הזיד ולא קידש בליל שבת, יקדש ביום, ויאמר כל נוסח הקידוש של הלילה, מפני שזמנו כל היום. אך אינו אומר ויכולו. ואם לא קידש לא בליל שבת ולא ביום, והגיע זמן בין השמשות של מוצאי שבת, יקדש על הכוס בברכה.

הזמנים לפי לוח "אור החיים" המבוסס על פסקי מרן הגר"ע יוסף זצ"ל

ניו יורק	באר שבע	חיפה	תל אביב	ירושלים	
4:13	4:21	4:17	4:18	4:21	כניסת השבת
5:16	5:18	5:08	5:09	5:12	יציאת השבת
5:43	5:45	5:40	5:41	5:45	רבינו תם

עלון המצוות מוקדשות  
הקידוש והמנהגים הנכונים  
מרת דבורה (אמרת) מת שבת תפילתם ע"ה  
מרת מלך מרים בת חנה ומשיח ע"ה  
נפטרה ב' י"ג אלול ה'תש"ל

## פְּרֶשֶׁת הַשָּׁבוּעַ תולדות

הַפְּטָרָה  
"מִשָּׂא דְבַר"  
מלאכי א'



- תלמוד תורה לכנים**
- שיעורי תורה ויהדות לכנות
  - כולל ובית מדרש
  - כנסים תורניים
  - קירוב רחוקים
  - מכון הוצאת ספרים וחקר כתבי יד
  - דאגה לרווחת החיילים בצה"ל
  - עזרה לנוקמים
  - הדרכה רוחנית לעולים חדשים
  - מוקד עולמי לאמירת תהילים
  - שבועון תורני

לקבלת העלון בדואר - במייל או לתגובות: refael260@gmail.com  
הנצחה לזכר יקירכם ותרומות - נא לשלוח לתלמוד תורה ומפעלי חסד "תפארת רפאל"  
המשרד: רח' קפלנסקי 1, קרית שלום, ת.ד. 12015 תל אביב, טל. 1-800-260-260  
© כל הזכויות שמורות. ניתן לצלם ולהפיץ במתכונתו ובצורתו בלבד ללא שום שינוי.